

Standardizirana zemljepisna imena v slovenskem jeziku

Drago Perko

DOI: https://doi.org/10.3986/9789610506201_11

Uvod¹

V Sloveniji je vsaj nekaj sto tisoč zemljepisnih imen, Zemljani pa jih v različnih jezikih uporabljamo celo več kot milijardo (Perko, Jordan in Komac 2017). Z njimi se vsakodnevno srečujemo na osebnih dokumentih, poštnih pošiljkah, smerokazih, zemljevidih, svetovnem spletu, televiziji, zato so izjemnega pomena na vseh ravneh sporazumevanja, njihova poenotena raba pa nujna. Procesu poenotenja rabe posameznega zemljepisnega imena pravimo standardizacija, pri tem pa so pomemben, pogosto tudi odločilen dejavnik pravopisna pravila. V slovenskem jeziku so v celoti standardizirana samo imena držav, ostale vrste zemljepisnih imen pa le deloma (Kladnik, Geršič in Perko 2020).

Odločilno vlogo pri standardizaciji zemljepisnih imen imajo jezikoslovci, zemljepisci in odločevalci na različnih ravneh, saj so zemljepisna imena na splošno lahko sporna s treh vidikov:

- ▷ **jezikovnega**, predvsem kadar imena niso usklajena s pravopisnimi pravili (na primer ime naselja *Konc* bi bilo jezikovno ustrezneje *Konec*),
- ▷ **zemljepisnega**, predvsem kadar imena niso usklajena z zemljepisnimi okoliščinami (če ima na primer naselje ime po enem vodotoku, dejansko pa leži ob drugem),
- ▷ **pravnoformalnega**, predvsem kadar imena niso usklajena s pravnimi akti in enoznačno določena (Perko in Geršič 2021).

Nekatera zemljepisna imena, podobno kot imena in priimki ljudi, spadajo med uradna imena, zato se še posebej s tistimi, ki so del zakonodaje in pomembna za življenje državljanov, ukvarjajo tudi države. Taka zemljepisna imena so v Sloveniji predvsem imena držav, (bodočih) pokrajin, občin, naselij, ulic in trgov (Perko in Geršič 2021).

Slovenija se je lotila urejanja zemljepisnih imen po osamosvojitvi. Skladno z resolucijami OZN je leta 1995 ustanovila Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen, na katero je prenesla skrb za zemljepisna imena. Ena od njenih glavnih nalog je postopna standardizacija posameznih vrst zemljepisnih imen (Kladnik, Geršič in Perko 2020).

.....
1 Poglavlje je nastalo v okviru raziskovalnega programa Geografija Slovenije (P6-0101), ki ga financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Komisija se je najprej lotila imen držav, ki jih je standardizirala že dvakrat, ter imen naselij in slovenskih eksonimov, ki jih standardizira postopoma. V celoti je standardizirala tudi vse vrste zemljepisnih imen znotraj Slovenije na državnih zemljevidih v merilu 1 : 1.000.000 in 1 : 250.000.

1 Temeljni izrazi

Temeljni izrazi pri standardizaciji zemljepisnih imen so predvsem uradno in standardizirano zemljepisno ime ter standardizacijsko telo.

1.1 Zemljepisno ime

Zemljepisno ime se veže na strogo določen zemljepisni pojav, ki ga nedvoumno določa in poposamezni (Furlan, Gložančev in Šivic Dular 2000). Oblikuje se na natančno določenem jezikovnem območju in v določenem času (Šivic Dular 1988, 55).

Organizacija združenih narodov opredeljuje zemljepisna imena kot pomembno kulturno dediščino sveta in vsakega naroda ali jezika. Zemljepisna imena prostor polnijo s pomeni in so temeljni gradnik vseh civilizacij oziroma kultur. Prostorske identitete se razvijejo šele, ko zemljepisni pojavi dobijo ime. Na območjih stika različnih kultur se zemljepisna imena lahko prekrivajo (Perko, Jordan in Komac 2017), kar pomeni, da ima lahko isti zemljepisni pojav v različnih kulturah različna imena.

Izraz zemljepisno ime ima še tri sopomenke oziroma blizupomenke: geografsko ime, krajevno ime in toponim (Kladnik in Perko 2013). V geografiji se najbolj pogosto uporabljata izraza zemljepisno ime in toponim kot enakovredni sopomenki.

Toponime lahko delimo predvsem na pet načinov (Kladnik, Geršič in Perko 2020):

- ▷ glede na **lego** poimenovanega zemljepisnega pojava ločimo geonime (imena pojavov na Zemlji) in kozmonime (imena pojavov v vesolju zunaj Zemlje);
- ▷ glede na **razsežnost** poimenovanega zemljepisnega pojava ločimo makrotoponime (imena obsežnih pojavov, na primer puščav, ledenikov, vasi) in mikrotoponime (imena najmanjših pojavov, na primer izvirov, kmetij, cerkva);
- ▷ glede na **poseljenost** poimenovanega zemljepisnega pojava ločimo anojkonime (imena neposeljenih pojavov) in ojkonime (imena poseljenih pojavov, ki se delijo na astionime za imena mest in pojavov v njih ter komonime za imena vasi in pojave na podeželju);
- ▷ glede na **izvirnost** imena ločimo endonime (imena pojavov v enem od jezikov, ki se govorijo na ozemlju določenega zemljepisnega pojava) in eksonime (imena pojavov v enem od jezikov, ki se ne govorijo na ozemlju določenega zemljepisnega pojava, če se razlikuje od endonima tega pojava);
- ▷ glede na **vrsto** poimenovanega zemljepisnega pojava pa ločimo različne *-nime*, kot so na primer oronimi za imena oblik površja ali horonimi za imena prostorskih enot (večina od teh temeljnih vrst zemljepisnih imen ima tudi podvrste).

Glede na lego, poseljenost in vrsto poimenovanega zemljepisnega pojava lahko toponime na najvišjih ravneh hierarhično razdelimo na naslednji način (Gundacker 2014; Backus Borshi 2015; Urazmetova in Shamsutdinova 2017; Bijak 2019):

I kozmonimi (imena pojavov zunaj Zemlje)

II geonimi (imena pojavov na Zemlji)

IIA anojkonimi (imena neposeljenih pojavov)

IIA1 oronimi (imena oblik površja)

IIA2 hidronimi (imena voda)

IIA3 horonimi (imena prostorskih enot)

IIB ojkonimi (imena poseljenih pojavov)

IIB1 astionimi (imena mest in pojavov v njih)

IIB2 komonimi (imena vasi in pojavov v njih)

1.2 Uradno zemljepisno ime

Neenotna raba zemljepisnih imen povzroča težave pri sporazumevanju, zato številne države skladno z resolucijami OZN urejajo tudi področje zemljepisnih imen. Ena od stopenj tega urejanja so uradna zemljepisna imena, končni cilj pa poenotena oziroma standardizirana zemljepisna imena.

Uradna zemljepisna imena se ločijo od neuradnih zemljepisnih imen samo po svojem statusu: razglašena so za uradna in se uporabljajo v uradnih dokumentih (Furlan, Gložančev in Šivic Dular 2000).

Urejene države želijo odpraviti vsaj pravnoformalno spornost zemljepisnih imen, kar med drugim pomeni, da se pri uradnih imenih znotraj posamezne vrste zemljepisnih imen ne pojavljata dve enaki imeni dveh ali celo več različnih zemljepisnih pojavov. Pri imenih naselij, na primer, to pomeni, da znotraj države ne sme biti dveh naselij z istim imenom, lahko pa se enako kot naselje imenuje tudi zemljepisni pojav druge vrste, recimo reka ali vzpetina, na primer v Sloveniji naselje *Kokra* in reka *Kokra* (Perko in Geršič 2021). Problematično pa je, da imamo v Sloveniji, na primer, več naselij z imenom *Črni Vrh* in vzpetin z imenom *Črni vrh*.

Problem enakih zemljepisnih imen, predvsem imen naselij, se najpogosteje rešuje z dodajanjem levega ali desnega pojasnjevalnega določila. Na primer pri imenu naselja *Črni Vrh v Tuhinju* je *Črni* levo določilo v *Tuhinju* pa desno določilo.

1.3 Standardizirano zemljepisno ime

Standardizacija je načrtno vzpostavljanje usklajenih pravil za najprimernejšo urejenost nekega področja. Izvaja jo standardizacijski organ, ki ga sestavljajo strokovnjaki, uporabniki in odločevalci na tem področju.

Standardizacija zemljepisnega imena je proces, ki na temelju izbranih meril določi enotno in obvezujočo pisno podobo imena zemljepisnega pojava (Dobrovoljc 2013), oziroma postopek

ugotavljanja in določanja enotne obvezujoče pisne oblike imen zemljepisnih pojavov na temelju izbranih meril (Splet 1).

Standardizacijski organ za vsak zemljepisni pojav praviloma izbere le eno ime, določi jezikovno in zemljepisno pravičen zapis tega imena, po potrebi pa tudi njegov zapis in ustrezno rabo v tujih jezikih (Kladnik in Perko 2013).

Šele standardizirano zemljepisno ime, ki ima opredeljene vse sestavine in njihov nespremenljivi vrstni red, omogoča nedvoumno identifikacijo zemljepisnega pojava, ki ga poimenuje, saj je eno samo in nima dvojnic, torej je invariantno (Furlan, Gložančev in Šivic Dular 2000). Na primer ime naselja *Pristava* v Občini Vojnik je uradno ime, saj je v taki obliki zapisno v različnih uradnih dokumentih, ni pa standardizirano ime. Slovenski standardizacijski organ ga še ni standardiziral, ker ni invariantno, saj so v Sloveniji še druga naselja z enakim imenom.

1.4 Standardizacijsko telo

Na svetovni ravni za zemljepisna imena skrbi OZN, ki je leta 1959 ustanovila strokovno delovno telo Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena (*United Nations Group of Experts on Geographical Names*) ali krajše UNGEGN, v okviru katerega deluje 23 regionalnih jezikovno-zemljepisnih skupin, med katerimi je tudi Skupina za vzhodni del srednje Evrope in jugovzhodno Evropo (*East Central and South-East Europe Division*), kjer deluje Slovenija (Kladnik in Perko 2013).

Na nacionalni ravni resolucije OZN obvezujejo države k ustanovitvi nacionalnih teles za zemljepisna imena, zato je Slovenija 14. 9. 1995 ustanovila nacionalni standardizacijski organ kot stalno vladno delovno telo in ga poimenovala Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Sestavljajo jo geografi, jezikoslovci, kartografi in predstavniki nekaterih pristojnih ministrstev (Kladnik in Perko 2013).

Vlada je na komisijo prenesla več nalog. Komisija:

- ▷ na **nacionalni ravni** skladno z zakoni daje soglasja k spremembam zemljepisnih imen, standardizira endonime v Sloveniji in slovenske eksonime v tujini ter izdaja standardizacijske dokumente;
- ▷ na **regionalni ravni** sodeluje s sorodnimi komisijami sosednjih držav, kjer živijo pripadniki slovenske manjšine, in deluje v svojem jezikovno-zemljepisnem oddelku Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena;
- ▷ na **globalni ravni** pa v imenoslovnih organih OZN zastopa interese Slovenije.

1.5 Imeniki in zbirke zemljepisnih imen

Več resolucij OZN o zemljepisnih imenih spodbuja standardizacijska telesa držav, da v postopku standardizacije zemljepisnih imen pripravljajo zbirke zemljepisnih imen in izdajajo sezname zemljepisnih imen (imenike ali gazetirje) v različnih jezikih (Kladnik in Perko 2013, 2015b).

Do zdaj je komisija sodelovala pri pripravi štirih zbirk zemljepisnih imen ter standardizaciji in izdaji dveh imenikov zemljepisnih imen.

2 Zbirka imen držav

Najstarejši od omenjenih seznamov slovenskih zemljepisnih imen je zbirka imen držav. Nastala je leta 1994 kot gradivo za prvo standardizacijo slovenskih imen držav, od takrat pa se stalno posodablja.

Imena držav so na svetovni ravni najbolj znana in pogosto uporabljena zemljepisna imena. Slovenski pravopis zahteva njihovo domačenje, zato so skoraj vsa slovenska imena držav slovenski eksonimi na različnih stopnjah slovenjenja (Kladnik in Perko 2013, 2015a, 2015b). So edina skupina slovenskih zemljepisnih imen, ki je v celoti standardizirana.

Imena držav kot del toponimov so:

- ▷ geonimi glede na lego poimenovanega zemljepisnega pojava,
- ▷ makrotoponimi glede na razsežnost poimenovanega zemljepisnega pojava,
- ▷ ojkonimi glede na poseljenost poimenovanega zemljepisnega pojava,
- ▷ horonimi glede na vrsto poimenovanega zemljepisnega pojava in
- ▷ večinoma eksonimi glede na izvornost imena.

Komisija je slovenska imena držav prvič standardizirala leta 1996 in objavila v slovenskem standardu SIST ISO 3166:1996 (Perko 1996a, 1996b; Kladnik in Perko 2013, 2015a, 2015b), ki loči tri različice imen držav: kratko ime, uradno kratko ime in uradno polno (dolgo) ime države.

Vsaka država svoji uradni imeni določi ali spremeni sama in ju prijavi v OZN v izvirnem, angleškem in francoskem jeziku. Če predlaganima imenoma ne nasprotuje nobena članica, ju OZN potrdi in vključi v mednarodni standard ISO 3166, s tem pa dobita mednarodno veljavo. Kratko ime države, ki se lahko razlikuje od uradnega kratkega imena te države, pa se oblikuje znotraj posameznega jezika in ima nacionalno veljavo. Slovenjenje kratkih imen držav torej sledi tradiciji slovenskega jezika (na primer *Rusija* ali *Severna Koreja*), slovenjenje uradnih kratkih in polnih imen držav pa sprejetim imenom v OZN (*Ruska federacija*, *Demokratska ljudska republika Koreja*). Pri večini držav je kratko ime države enako uradnemu kratkemu imenu države.

Komisija je pri pripravi vseh treh različic slovenskih imen držav združila pravopisna pravila v eno samo pravilo, da imena držav v slovenskem jeziku slovenimo, v izvirni obliki pa obdržimo le tiste sestavne dele imen držav, ki so manj znana zemljepisna ali osebna imena, in da pri pridevniški rabi osebnih imen uporabljamo svojilno obliko (Perko 1996b). Od takratnih 185 imen držav komisija ni v celoti slovenila le dveh imen držav po manj znanih zemljepisnih imenih (*Gvineja Bissau* in *Sierra Leone*) in osem imen držav po osebah oziroma svetnikih (na primer *Saint Kitts in Nevis*).

Zaradi številnih političnih sprememb po letu 1996 je komisija leta 2004 ustanovila podkomisijo za imena držav, sestavljeno iz zemljepiscev in jezikoslovcev, ki je znova sistematično pregleдалa vsa imena, poenotila rabo občnoimenske sestavine *otoki* namesto *otočje* na desni strani večbesednih imen in dosledneje domačila imena držav po svetnikih in rodbinah. Po dobrih dveh letih rednih posvetovanj in usklajevanj s predsednikom Pravopisne komisije Jožetom Toporiščem (Kladnik in Perko 2007) je komisija usklajeni predlog imen leta 2007 soglasno standardizirala. To je bila druga standardizacija slovenskih imen držav.

Glede na standardizirana imena iz leta 1996 sta bili le dve pravi novosti: za ločevanje med dvema državama z imenom *Kongo* je po zgledu poimenovanj *Južna Koreja* in *Severna Koreja* glede na njuno medsebojno lego komisija sprejela kratki imenski obliki *Zahodni Kongo* in *Vzhodni Kongo*, za državo *Papua Nova Gvineja* s problematično skladnjo imena v slovenskem jeziku pa je standardizirala ime *Papuanska Nova Gvineja* (podobno kot *Ekvatorialna Gvineja*), saj je sledila francoski uradni obliki imena *la Papouasie-Nouvelle-Guinée* (Kladnik in Perko 2007, 2015b).

Po letu 2007 komisija spremembe imen držav po njihovi objavi v biltenu OZN sproti standardizira. Zadnja sprememba slovenskega standarda je bila leta 2020 ob spremembi imena afriške države *Svazi* v *Esvatini* (sisvatsko *eSwatini*).

Na trenutno veljavnem spisku 198 standardiziranih imen držav je 29 imen držav v slovenskem jeziku enakih izvirnemu endonimu, ostala imena držav pa so slovenski eksonimi na različnih stopnjah podomačitve: od majhnih sprememb, na primer *Poljska* (poljsko *Polska*), do popolnega prevoda, na primer *Slonokoščena obala* (francosko *Côte d'Ivoire*), pravo slovensko ime pa je le *Nemčija* (nemško *Deutschland*).

Na začetku leta 2021 je zbirka imen držav obsegala 250 enot (poleg 198 držav še 52 odvisnih ozemelj z visoko stopnjo samostojnosti) s številnimi podatki, med njimi so tudi vse različice imen v slovenskem, angleškem, francoskem in izvirnem jeziku. Zbirka teoretično obsega 750 standardiziranih zemljepisnih imen, ker pa so pri 230 enotah kratka imena enaka uradnim kratkim imenom (na primer *Slovenija*), pri 18 enotah kratka uradna imena enaka uradnim polnim imenom (na primer *Ruska federacija*), 76 enot pa sploh nima uradnega polnega imena (na primer *Irska*), je dejansko število različnih standardiziranih imen 426. Pri 3 enotah so enake celo vse tri oblike imena (*Dominikanska republika*, *Srednjeafriška republika* in *Združeni arabski emirati*).

3 Zbirka imen naselij

Zbirka imen naselij je samo leto mlajša od zbirke imen držav. Pripravljena je bila leta 1995 kot gradivo za standardizacijo slovenskih in dvojezičnih imen naselij v Sloveniji.

Imena naselij kot del toponimov so:

- ▷ geonimi glede na lego poimenovanega zemljepisnega pojava,
- ▷ makrotoponimi glede na razsežnost poimenovanega zemljepisnega pojava,

- ▷ ojkonomi glede na poseljenost poimenovanega zemljepisnega pojava,
- ▷ astionimi glede na vrsto poimenovanega zemljepisnega pojava in
- ▷ endonimi glede na izvirnost imena.

S pravopisnega vidika je za zapisovanje imen naselij pomembna predvsem raba velike začetnice, ki za imena naselij ni zapletena, in ločil, ki pa v standardiziranih imenih niso zaželeni:

- ▷ pika se uporablja za okrajšave, na primer *Št. Jurij*,
- ▷ nestični vezaj, ki nadomešča priredni veznik *in*, se pojavlja v dvojnih imenih naselij, na primer *Kačiče - Pared* namesto *Kačiče in Pared* (prenovljeno poglavje *Pravopisa 8.0* o veliki in mali začetnici (Splet 2) na tem mestu predvideva nestični pomišljaj, na primer *Kačiče – Pared, Šmarje – Sap* ali *Hrastje – Mota*),
- ▷ nestični pomišljaj, ki nadomešča pomen *in sicer*, pa se uporablja pri pojasnjevalnem pri-stavku, na primer *Zaplana del* namesto *Zaplana, in sicer njen del* (Furlan, Gložančev in Šivic Dular 2008).

Pri zapisu dvojezičnih endonimov in eksonimov sta v uporabi tudi:

- ▷ stična poševnica, ki nadomešča veznik *ali* pri uradnih dvojezičnih imenih naselij, na primer *Piran/Pirano* namesto *Piran* ali *Pirano* in *Hodoš/Hodós* namesto *Hodoš* ali *Hodós* (prenovljeno poglavje *Pravopisa 8.0* o prevzemanju besed in besednih zvez (Splet 3) pri večbesednih zvezah na eni strani ali obeh straneh poševnice predvideva nestično poševnico, na primer *Spodnje Škofije / Valmarin* ali *Dolga vas / Hosszúfalu*),
- ▷ oklepaj, ki se uporablja pri zapisu endonima in eksonima za isti zemljepisni pojav, na primer *Wien (Dunaj)* za nemški endonim in slovenski eksonim avstrijske prestolnice ali *Ljubljana (Laibach)* za slovenski endonim in nemški eksonim našega glavnega mesta (Perko, Jordan in Komac 2017).

Imena slovenskih naselij so večinoma sporna v jezikovnem pogledu, saj so mnoga zapisana narečno, in formalnopravnem pogledu, saj zaradi njihovega podvajanja niso enoznačno določena.

Komisija je na začetni stopnji standardizacije naselij določila tri pravila:

- ▷ jezikovno ali zemljepisno spornih imen naselij se ne spreminja, saj so se že ustalila;
- ▷ pravnoformalno spornih imen naselij se ne spreminja v celoti, ampak le z dodatkom levega ali desnega določila k obstoječemu imenu;
- ▷ pri preimenovanjih ali novih poimenovanjih naselij se strogo upoštevajo jezikovni, zemljepisni in pravnoformalni vidik.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU je leta 1995 na podlagi teh pravil preveril imena 5972 tedanjih naselij (1. 1. 2021 jih je bilo 6035). Našel je 1216 spornih in 4756 nespornih imen (Perko in Orožen Adamič 1995) ter izdelal imenik naselij (Gabrovec in Perko 1997). Za sporna imena je predlagal nova imena (Gabrovec in Perko 1996).

Imena naselij so bila sporna predvsem zaradi treh razlogov:

- ▷ okrajšave v imenu, na primer *Gradišče (K. o. Št. Lovrenc)*,
- ▷ besedice *del* v imenu, do katere je prišlo zaradi delitve naselja v dve sosednji občini, na primer *Čeče (del)*, ter
- ▷ več enakih imen različnih naselij, na primer ime *Pristava* se je pojavilo kar osemkrat.

Predlogi novih imen so sledili pravilom:

- ▷ da se nobeno ime naselja v Sloveniji ne ponovi,
- ▷ da ob enakem imenu naselja to ime ohrani le največje naselje, imena naselij z manjšim številom prebivalcev pa dobijo levo ali desno določilo,
- ▷ da v imenu naselja ni okrajšav in
- ▷ da se v imenu naselja od ločil lahko uporabljata le nestični vezaj in stična poševnica.

Inštitut je za imena naselij, ki imajo v svojem imenu okrajšavo, predlagal, da se imena v celoti izpišejo, na primer *Sv. Ema* v *Sveta Ema*, *Št. Jurij* v *Šentjurij* in *Razbore* (*K. o. Ježni vrh*) v *Razbore nad Kostrevnico*.

Za imena naselij, ki so imela v svojem imenu besedico *del*, je inštitut predlagal, da vsak izmed obstoječih delov deljenih naselij dobi status samostojnega naselja in zato tudi novo ime. Na primer naselje *Zaplana (del)* v občini Logatec naj bi se preimenovalo v *Log pri Logatcu*, ker je zaselek *Log* osrednji del logaške *Zaplane*, naselje *Zaplana (del)* v občini Vrhnika pa v *Zaplana*, saj v Sloveniji ni drugega naselja z enakim imenom in zato levo ali desno določilo ni potrebno (Gabrovec in Perko 1996).

Za naselja z enakim imenom je predlagal, da se vsem naseljem, razen največjemu, ime dopolni z desnim določilom. Predlogi novih imen za najbolj pogosto ime naselja *Pristava* so bili: *Pristava nad Borovnico*, *Pristava pri Ljutomeru*, *Pristava pri Novi Gorici*, *Pristava pri Podgradu*, *Pristava pri Štjaku*, *Pristava pri Vojniku* in *Pristava v Halozah*. Prvih šest določil so imena bližnjih naselij, zadnje določilo pa je ime pokrajine. Po številu prebivalcev največja *Pristava* pa naj bi ohranila svoje ime.

Vseh predlogov novih imen je bilo 779, in sicer: 35 za naselja z okrajšavo v imenu, 46 za naselja z besedico *del* v imenu in 698 za naselja z enakim imenom (437 takih naselij ohrani ime).

Vse predloge novih imen naselij so pregledali jezikoslovni člani komisije, da bi bili predlogi tudi jezikovno nesporni. Nato je komisija končni seznam preimenovanj (Gabrovec in Perko 1996) poslala občinam, ki so v Sloveniji pristojne za poimenovanje naselij, vendar so občine do zdaj uspešno izpeljale le nekaj predlaganih preimenovanj (Perko in Geršič 2021).

Na začetku leta 2021 je zbirka imen naselij obsegala 6035 imen. Od tega jih je komisija standardizirala 3605, kar je 59,7 % vseh imen naselij v Sloveniji. Zbirka se stalno posodablja skladno z deljenjem ali združevanjem obstoječih naselij in ustanavljanjem novih naselij.

4 Zbirka slovenskih eksonimov

Zbirka slovenskih eksonimov je približno današnji obseg dosegla leta 2010. Vključuje dobrih 5000 najpogosteje rabljenih eksonimov, ki so bili izbrani izmed več kot 50.000 različnih oblik tovrstnih zemljepisnih imen, zajetih iz 14 slovenskih atlasov sveta (Kladnik, Ciglič, Hrvatini, Perko, Repolusk in Volk 2013), med katerimi je tudi Cigaletov *Atlant*, prvi atlas sveta v slovenskem jeziku (Urbanc, Fridl, Kladnik in Perko 2006), pa tudi iz nekaterih pomembnejših leksikonov in *Slovenskega pravopisa 2001*. Zbirka je namenjena lažjemu poenotenju oziroma standardizaciji slovenskih eksonimov.

Eksonimi kot del toponimov so:

- ▷ glede na lego poimenovanega zemljepisnega pojava lahko tako geonimi kot kozmonimi,
- ▷ glede na razsežnost poimenovanega zemljepisnega pojava makrotoponimi, le redko mikrotoponimi,
- ▷ glede na poseljenost poimenovanega zemljepisnega pojava ojkonimi in anojkonimi,
- ▷ glede na izvirnost imena nasprotje endonimov,
- ▷ glede na vrsto poimenovanega zemljepisnega pojava pa najdeni med vsemi vrstami.

OZN nasprotuje pretirani uporabi eksonimov in daje prednost endonimom, vendar pa so tudi eksonimi del kulturne dediščine, zato jih je treba ustrezno varovati.

Vsak eksonim v zbirki ima 35 vsebinskih rubrik (imenovalnik, roditelj, pridevnik, izvorni endonim, etimologija, vrsta itd.). Pomembna je rubrika o priporočljivosti rabe eksonima, ki loči nujno, priporočljivo, manj priporočljivo, nepriporočljivo in neprimerno rabo, kar je zelo pomembno za morebitno standardizacijo konkretnega eksonima (Kladnik in Geršič 2014).

Na začetku leta 2021 je zbirka slovenskih eksonimov obsegala 5044 enot, od tega je za 543 imen raba nujna, za 2154 imen pa priporočljiva. Zbirka se posodablja občasno. Komisija je do zdaj standardizirala 219 slovenskih eksonimov (197 imen držav in 22 drugih vrst zemljepisnih imen), kar je 4,3 % vseh eksonimov v zbirki, 40,3 % eksonimov z nujno rabo in 8,1 % eksonimov z nujno in priporočljivo rabo.

5 Imenik zemljevida v merilu 1 : 1.000.000

Leta 2001 je komisija standardizirala slovenska imena na zemljevidu Slovenije v merilu 1 : 1.000.000. Zemljevid in imenik sta izšla v okviru slovensko-angleške publikacije *Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije*, ki je izšla v okviru *Zbirke državnih imenikov zemljepisnih imen Združenih narodov* (slika 1).

Uvodni del knjige je namenjen zemljepisnemu pregledu Slovenije in opisu slovenskega jezika. Sledi preglednica z najpogostejšimi splošnimi (apelativnimi) izrazi v slovenskih zemljepisnih imenih v angleškem, nemškem, francoskem in španskem jeziku. Večino knjige pa zavzemajo dvostranski zemljevid (slika 2), legenda in imenik vseh zemljepisnih imen. Vsakemu zemljepi-

snemu imenu je dodan tip zemljepisnega pojava, ki ga to ime poimenuje, njegova lega v zemljevidnem kvadrantu ter njegovi zemljepisni širina in dolžina (Perko 2001).

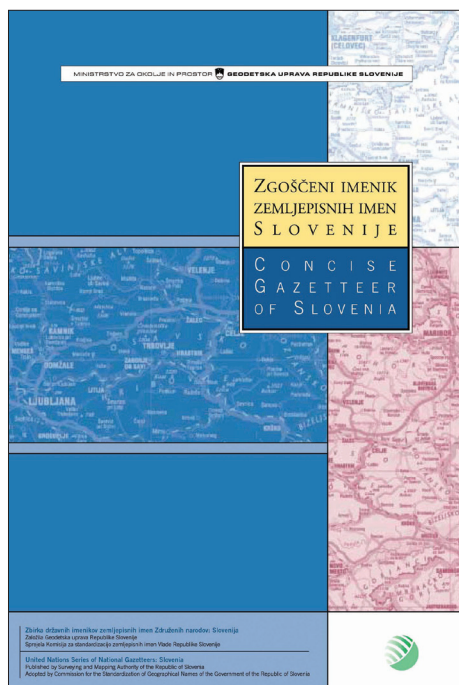
Na zemljevidu je zapisanih 843 zemljepisnih imen, od tega jih je 464 ali 55,0 % v Sloveniji.

Glede na tip zemljepisnega imena je v Sloveniji 8,6 % oronimov, 11,6 % hidronimov, 7,1 % horonimov, 8,4 % astionimov in kar 64,2 % komonimov (Kladnik, Geršič in Perko 2020).

Dvojezično je zapisanih 14 imen na meji (ločena so s stično poševnico), na primer *Karavanke/Karawanken*, pa tudi 100 slovenskih endonimov in eksonimov zunaj Slovenije (slovensko ime je zapisano v oklepaju). V Sloveniji je na obeh dvojezičnih območjih zapisanih 12 dvojezičnih imen: 4 so slovensko-madžarska, 8 pa je slovensko-italijanskih. Madžarsko oziroma italijansko ime je dodano v oklepaju, na primer *Koper (Capodistria)*, danes pa bi ga zapisali za poševnico, torej *Koper/Capodistria*.

Komisija je torej na zemljevidu v merilu 1 : 1.000.000 standardizirala znotraj Slovenije 438 slovenskih zemljepisnih imen, 14 slovenskih imen pri dvojezičnih imenih na meji, 4 dvojezična slovensko-madžarska imena in 8 dvojezičnih slovensko-italijanskih imen, zunaj Slovenije pa 22 slovenskih eksonimov, kar je skupaj 486 standardiziranih slovenskih imen.

Za standardizacijo 78 slovenskih endonimov na zemljevidu zunaj Slovenije in 14 neslovenskih imen pri dvojezičnih imenih na meji so pristojna standardizacijska telesa Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije.

Slika 1: Naslovnica knjige *Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije* z zemljevidom v merilu 1 : 1.000.000, na katerem je standardiziranih 646 zemljepisnih imen v Sloveniji.

Slika 2: Povečani izsek zemljevida Slovenije v merilu 1 : 1.000.000
(© Geodetska uprava Republike Slovenije).

6 Imenik zemljevida v merilu 1 : 250.000

Leta 2007 je komisija standardizirala vsa slovenska zemljepisna imena v Sloveniji in slovenske eksonyme v Avstriji, Madžarski, Hrvaški in Italiji še na zemljevidu v merilu 1 : 250.000.

Slovensko-angleški imenik s tem zemljevidom *Imenik zemljepisnih imen Državne pregledne karte Republike Slovenije v merilu 1 : 250 000* (Furlan, Gložančev, Kladnik, Perko in Šivic Dular 2008) ima na sprednji strani zemljevid (slika 3), na hrbtni strani pa seznam zemljepisnih imen (slika 4). Vsakemu zemljepisnemu imenu je dodana vrsta zemljepisnega pojava, ki ga to ime poimenuje, njegova lega v zemljevidovem kvadrantu ter njegovi metrski koordinati v univerzalnem transverzalnem Mercatorjevem sistemu.

Na zemljevidu so zapisana 8203 zemljepisna imena, od tega jih je 4273 ali 52,1 % v Sloveniji.

Glede na tip zemljepisnega imena je v Sloveniji 8,1 % oronimov, 6,5 % hidronimov, 1,0 % horonimov, 0,9 % astionimov in 83,5 % komonimov (Kladnik, Geršič in Perko 2020).

Dvojezično je zapisanih 44 imen na meji (ločena so s stično poševnico) ter 26 slovenskih eksonimov in 613 slovenskih endonimov zunaj Slovenije (od endonimov v jezikih večinskih narodov so ločeni s poševnico). V Sloveniji je na obeh dvojezičnih območjih zapisanih 52 dvojezičnih imen: 32 je slovensko-madžarskih, 20 pa slovensko-italijanskih. Madžarsko oziroma italijansko ime je zapisano skladno z veljavnim pravopisom, torej stično za poševnico, na primer *Izola/Isola*.

Imenik zemljepisnih imen Državne pregledne karte Republike Slovenije v merilu 1 : 250 000 *Gazetteer of the National general map of the Republic of Slovenia at the scale 1 : 250,000*

znotraj Slovenije		inside Slovenia	
Koper/Capodistria	slovenski endonim/italijanski endonim	Koper/Capodistria	Slovene endonym/Italian endonym
Lendava/Lendva	slovenski endonim/madžarski endonim	Lendava/Lendva	Slovene endonym/Hungarian endonym
zunaj Slovenije		outside Slovenia	
Trieste/Trst	tujejezični endonim/slovenski endonim	Trieste/Trst	foreign endonym/Slovene endonym
Rijeka (Reka)	tujejezični endonim (slovenski eksonim)	Rijeka (Reka)	foreign endonym (Slovene exonym)

Vsa zemljepisna imena na ozemlju Republike Slovenije in slovenske eksonyme na ozemlju Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške je leta 2007 standardizirala Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

All geographical names within the territory of Slovenia and the Slovene exonyms names within the territory of Italy, Austria, Hungary and Croatia were standardized by the Commission for the standardization of geographical names of the Government of the Republic of Slovenia in 2007.

Pojasnilo

Abitanti, n., C7
408215, 5032299

zemljepisno ime, tip imena, lega na karti
koordinati E in N sistema UTM v metrih

Okrajšave država
kraško brezno
kraška jama
naselje
narodni park
pokrajina
reliefna oblika
vodovje
zaselek

Abbreviations
country
abyss
cave
place, settlement
national park
region
terrain formation
waters
hamlet

Explanation

Abitanti, n., C7
408215, 5032299

geographical name, name type, position on the map
E and N coordinates of UTM system in metres

Slovenija

Bizajsko, n., I5, 505626, 505667	Brezica pod Lubnikom, n., D4, 440597, 5112258	Črnki, n., G5, 500259, 5089333	Dežela vas, n., E4, 466492, 5060591	Dolenjske Toplice, n., G6, 505092, 5066787	Florjan, n., F3, 496805, 5137864	Gorenje Brezovo, n., F5, 479423, 5091958	Gradišče pri Materni, n., C7, 424578, 5043815	Hudi Kot, n., G2, 517348, 5153059	Jesenovo, n., F4, 491820, 5175468	Kobilje, n., H5, 532014, 5088809
Bizeljško grčevje, p., H5, 503062, 5089907	Brezno, n., G4, 517425, 5116211	Cmilj, r. o., C3, 411581, 5138100	Desinec, n., G7, 518838, 5045160	Doberdob, n., F2, 494945, 5103081	Florjan pri Gorjsem Gradu, n., F3, 492473, 5103081	Gorenje Gradišče pri Sentnemaju, n., G5, 505895, 5085466	Hudi Log, n., B5, 390160, 5071611	Jakovce pri Kozjem, n., H4, 491930, 5066943	Jelencna, n., I3, 558200, 5042784	Kobilje, n., K2, 608181, 5115159
Blagovica, n., F4, 463710, 5131391	Brezno, n., G2, 504719, 5149254	Copelinski, n., I2, 517002, 5153831	Dežle, n., B4, 393785, 5100605	Dolga Gora, n., H4, 530791, 5149257	Fojana, n., B5, 393898, 5094312	Gorenje Jezero, n., E6, 502727, 5101631	Hudinja, v., G3, G4, 521432, 5133262	Jakovci, n., E8, 502819, 5102883	Jelencna, n., F4, 490996, 5074644	Kobliški potok, v., K2, 610409, 5172879
Adrijski, n., G7, 522036, 5104099	Blagaj, n., J2, 515251, 5153771	Col, n., G5, 420271, 5081839	Daskovo vas, n., G7, 505076, 5038405	Dolga Njiva pri Sentovencu, n., F5, 494943, 5089373	Fokovci, n., J1, 594358, 5177153	Gorenje Jeztra, n., E8, 454482, 5064469	Hudinja, n., G3, 522816, 5140075	Jakovci, n., E8, 502819, 5102883	Jelencna, n., F4, 490996, 5074644	Kobliški potok, v., K2, 610409, 5172879
Adrijski, n., J1, 594074, 5185293	Bianca, n., H5, 528741, 5035356	Brezova Reber, n., G6, 444801, 5118274	Dešen, n., I3, 567536, 5148644	Doberdob, n., F2, 494943, 5089373	Forme, n., D4, 444433, 5115362	Gorenje Kamence, n., F4, 454482, 5064469	Gradišče v Tuhinju, n., F4, 421077, 5072623	Hudinja, n., G3, 522816, 5140075	Jakovci, n., E8, 502819, 5102883	Kobliški potok, v., K2, 610409, 5172879

Slika 3: Del naslovnice publikacije *Imenik zemljepisnih imen Državne pregledne karte Republike Slovenije* v merilu 1 : 250 000, na katerem je standardiziranih 4273 zemljepisnih imen v Sloveniji.

Komisija je torej na zemljevidu v merilu 1 : 250.000 standardizirala znotraj Slovenije 4177 slovenskih zemljepisnih imen, 44 slovenskih imen pri dvojezičnih imenih na meji, 32 dvojezičnih slovensko-madžarskih imen in 20 dvojezičnih slovensko-italijanskih imen, zunaj Slovenije pa 26 slovenskih eksonimov, kar je skupaj 4299 standardiziranih slovenskih imen.

Za standardizacijo 613 slovenskih endonimov na zemljevidu zunaj Slovenije in 44 neslovenskih imen pri dvojezičnih imenih na meji so pristojna standardizacijska telesa Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije.

7 Zbirka Register zemljepisnih imen

Register zemljepisnih imen ali REZI je največja zbirka zemljepisnih imen v Sloveniji. Vodi jo Geodetska uprava Republike Slovenije. Vzpostavljena je bila leta 1997. Vsebuje zemljepisna imena z državnih zemljevidov v štirih merilih: 1 : 1.000.000, 1 : 250.000, 1 : 25.000 in 1 : 5000 (oziroma 1 : 10.000 za redko poseljena območja).

Vsako zemljepisno ime je opredeljeno z lego na zemljevidu, povezanostjo z drugimi zbirkami državnih prostorskih podatkov in vrsto. Zbirka loči 37 vrst zemljepisnih imen: 9 vrst oronimov (na primer ime gore ali jame), 10 vrst hidronimov (na primer ime reke ali slapa), 3 vrste horonimov (na primer ime države ali pokrajine), 4 vrste astionimov (na primer ime mesta ali ulice) in 11 vrst komonimov (na primer ime vasi ali kmetije). Od tega je 11 vrst mikronimov (na primer ime cerkve ali osamljene skale) in 26 vrst makronimov (na primer ime gorovja ali železniške proge).

Vseh zapisov v registru je skoraj 220.000, od tega je 45,0 % ojkonomimov (1993 ali 0,9 % astionimov in 95.501 ali 44,1 % komonimov), delež imen naselij pa je 12,1 % (505 ali 0,2 % imen mestnih naselij in 25.856 ali 11,9 % imen podeželskih naselij). Med ojkonomimi je delež naselij 27,0 % (Perko in Geršič 2021).

Komisija je vsa zemljepisna imena za merili 1 : 1.000.000 in 1 : 250.000 že standardizirala, saj gre za ista imena, kot so zapisana v obeh tiskanih imenikih. Razlika je le v tem, da je temeljna enota imenikov zemljepisno ime, temeljna enota registra pa zapis zemljepisnega imena. Ker je neko ime lahko zapisano večkrat, dvojezično ali v več različicah, je število zapisov v registru večje od števila imen v imenikih.

Za merilo 1 : 25.000 so zemljepisna imena le toponomastično preverjena, kar je šele začetna stopnja njihove standardizacije, za merilo 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 pa še to ne.

Na začetku leta 2021 je bilo v zbirki 216.638 zapisov zemljepisnih imen, od tega jih je bilo 9854 ali 4,5 % standardiziranih in 31,6 % toponomastično pregledanih (Kladnik, Geršič in Perko 2020).

Vrsta	1 : 5000	1 : 25.000	1 : 250.000	1 : 1.000.000	Skupaj
oronimi	16.095	15.314	655	122	32.186
hidronimi	13.233	7703	717	132	21.785
horonimi	54.843	10.228	76	26	65.173
astionimi	976	823	97	97	1993
komonimi	53.170	34.399	7266	666	95.501
Skupaj	138.317	68.467	8811	1043	216.638

Preglednica 1: Število zapisov v zbirki Register zemljepisnih imen glede na merilo zemljevida in vrsto zemljepisnega imena.

Vrsta	1 : 5000	1 : 25.000	1 : 250.000	1 : 1.000.000	Skupaj
oronimi	50,01	47,58	2,04	0,38	100,00
hidronimi	60,74	35,36	3,29	0,61	100,00
horonimi	84,15	15,69	0,12	0,04	100,00
astionimi	48,97	41,29	4,87	4,87	100,00
komonimi	55,67	36,02	7,61	0,70	100,00
Skupaj	63,85	31,60	4,07	0,48	100,00

Preglednica 2: Delež zapisov v zbirki Register zemljepisnih imen glede na merilo zemljevida znotraj posamezne vrste zemljepisnega imena.

Vrsta	1 : 5000	1 : 25.000	1 : 250.000	1 : 1.000.000	Skupaj
oronimi	11,64	22,37	7,43	11,70	14,86
hidronimi	9,57	11,25	8,14	12,66	10,06
horonimi	39,65	14,94	0,86	2,49	30,08
astionimi	0,71	1,20	1,10	9,30	0,92
komonimi	38,44	50,24	82,47	63,85	44,08
Skupaj	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Preglednica 3: Delež zapisov v zbirki Register zemljepisnih imen znotraj posameznega merila zemljevida glede na vrsto zemljepisnega imena.

Sklep

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije je skladno z resolucijami OZN o zemljepisnih imenih, slovensko zakonodajo na področju zemljepisnih imen ter jezikovnim, zemljepisnim in pravnoformalnim vidikom do 1. 1. 2021 standardizirala:

- ▷ 426 ali 100,0 % imen od 426 imen v zbirki imen držav,
- ▷ 3605 ali 59,7 % imen od 6035 imen v zbirki imen naselij,
- ▷ 219 ali 4,3 % imen od 5044 imen v zbirki slovenskih eksonimov,

- ▷ 464 ali 100,0 % imen od 464 imen v Sloveniji in 22 eksonimov zunaj Slovenije v imeniku zemljevida v merilu 1 : 1.000.000,
- ▷ 4273 ali 100,0 % imen od 4273 imen v Sloveniji in 26 eksonimov zunaj Slovenije v imeniku zemljevida v merilu 1 : 250.000 in
- ▷ 9854 ali 4,5 % imen od 216.638 imen v Sloveniji v zbirki Register zemljepisnih imen.

Zbirke in imeniki so skoraj v celoti javno dostopni na spletni strani komisije (Splet 1).

Trenutno je najpomembnejši vir standardiziranih slovenskih endonimov imenik zemljevida v merilu 1 : 250.000, saj obsega vsa standardizirana imena iz zbirke imen naselij, imenika zemljevida v merilu 1 : 1.000.000 ter Registra zemljepisnih imen za merili 1 : 1.000.000 in 1 : 2500.000.

Komisija je torej od ustanovitve leta 1995 v četrto stoletja standardizirala dobrih 10.000 slovenskih zemljepisnih imen, kar je 400 imen letno. Standardizirala je slabo dvajsetino od približno 215.000 slovenskih endonimov in prav tako slabo dvajsetino od približno 5000 slovenskih eksonimov. To pomeni, da jo standardizacija večine slovenskih zemljepisnih imen še čaka in da je pred njo zelo dolgotrajno delo, še posebej ker bo ob morebitnih spremembah pravopisnih pravil za pisanje zemljepisnih imen morala znova preveriti že standardizirana zemljepisna imena.

Literatura in viri

- BACKUS BORSHI, Orkida, 2015: *Formal Expression of Definiteness in Albanian*. Ph.D thesis. Praga: Charles University.
- BIJAK, Urszula, 2019: The Development of Polish Toponomastic Terminology. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska sectio FF, Philologiae* 37/1. 91-103. <<https://doi.org/10.17951/ff.2019.37.1.91-103>>
- DOBROVOLJC, Helena, 2013: Predgovor. V: KLADNIK, Drago, PERKO, Drago: *Slovenska imena držav*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Geografija Slovenije, 25.)
- FURLAN, Metka, GLOŽANČEV, Alenka, KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, ŠIVIC DULAR, Alenka, 2008: *Imenik zemljepisnih imen Državne pregledne karte Republike Slovenije v merilu 1 : 250.000*. Državna pregledna karta Republike Slovenije 1 : 250.000: standardizirana slovenska zemljepisna imena. Ljubljana: Geodetska uprava Republike Slovenije.
- FURLAN, Metka, GLOŽANČEV, Alenka, ŠIVIC DULAR, Alenka, 2000: Pravopisna ustreznost zapisa lastnoimenskega gradiva v registru zemljepisnih imen in registru prostorskih enot. *Geografski vestnik* 72/1. 73–86.
- GABROVEC, Matej, PERKO, Drago, 1996: *Seznam predlogov novih uradnih imen za sporna uradna imena naselij v Sloveniji*. Elaborat. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.
- GABROVEC, Matej, PERKO, Drago, 1997: *Imenik uradnih imen naselij v Sloveniji*. Elaborat. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.
- GUNDACKER, Roman, 2014: The Significance of Foreign Toponyms and Ethnonyms in Old Kingdom. Felix Höflmayer (ur.): *The Late Third Millennium in the Ancient Near East*. Chicago: The Oriental institute. (Zbirka Oriental institute seminars, 11.)

- KLADNIK, Drago, CIGLIČ, Rok, HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago, REPOLUSK, Peter, VOLK, Manca, 2013: *Slovenski eksonimi*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Geografija Slovenije, 24.) <<https://doi.org/10.3986/9789612546021>>
- KLADNIK, Drago, GERŠIČ, Matjaž, 2014: A Gazetteer of Slovenian Exonyms. Peter Jordan, Paul Woodman (ur.): *The Quest for Definitions*. Proceedings of the 14th UNGEGN Working Group on Exonyms Meeting. Hamburg: Verlag Dr. Kovač.
- KLADNIK, Drago, GERŠIČ, Matjaž, PERKO, Drago, 2020: Slovenian geographical names. *Acta geographica Slovenica* 61/1. 1–240. <<https://doi.org/10.3986/AGS.9394>>
- KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2007: Problematična imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski vestnik* 79/2. 79–95.
- KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2015a: Družbena občutljivost standardizacije imen držav na primeru Južne Afrike in Moldavije. Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik (ur.): *Pravopisna razpotja: razprave o pravopisnih vprašanjih*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 235–249.
- KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2015b: Problematika poimenovanja držav in odvisnih ozemelj. Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik (ur.): *Pravopisna razpotja: razprave o pravopisnih vprašanjih*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 251–259.
- KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2013: *Slovenska imena držav*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Geografija Slovenije, 25.)
- PERKO, Drago, 1996a: Sporna imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski obzornik* 43/3. 20–27.
- PERKO, Drago, 1996b: Standardizirana imena držav v slovenskem jeziku. *Geografski obzornik* 43/4. 18–26.
- PERKO, Drago, 2001: *Concise gazetteer of Slovenia = Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije*. Ljubljana: Geodetska uprava Republike Slovenije. (Unated Nations Series of National Gazetteers, Slovenia = Zbirka državnih imenikov zemljepisnih imen Združenih narodov, Slovenija.)
- PERKO, Drago, GERŠIČ, Matjaž 2021: *Sporna imena naselij v Sloveniji*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Georitem, 32.)
- PERKO, Drago, JORDAN, Peter, KOMAC, Blaž, 2017: Exonyms and other geographical names. *Acta geographica Slovenica* 57/1. <<https://doi.org/10.3986/AGS.4891>>
- PERKO, Drago, OROŽEN ADAMIČ, Milan, 1995: *Uradna imena naselij v Sloveniji*. Elaborat. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.
- Splet 1 = <<https://www.gov.si teme/standardizacija-zemljepisnih-imen>> (2. 2. 2021)
- Splet 2 = <https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/3/velika_in_mala_zacetnica> (30. 7. 2021)
- Splet 3 = <https://www.fran.si/pravopis8/Poglavje/4/prevzemanje_beseda_zveza> (30. 7. 2021)
- URAZMETOVA VLADIMIROVNA, Aleksandra, SHAMSUTDINOVA KHANIFOVNA, Julia, 2017: Principles of place names classifications. *XLinguae* 10/4. 26–33. <<https://doi.org/10.18355/XL.2017.10.04.03>>
- ŠIVIC DULAR, Alenka, 1988: K normiranju slovenskih zemljepisnih imen. Breda Pogorelec (ur.): *Zbornik predavanj, XXIV. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 55–66.
- URBANC, Mimi, FRIDL, Jerneja, KLADNIK, Drago, PERKO, Drago, 2006: Atlant and Slovene national consciousness in the second half of the 19th century. *Acta geographica Slovenica* 46/2. 251–283. <<https://doi.org/10.3986/AGS46204>>